

Karnaval te Aarschot tot en met de stichting van de VZW

Over het beleven en gebeuren van carnaval te Aarschot worden dikwijls onwaarheden verteld en onjuiste verslagen gemaakt. Zelf verzamel ik over deze folklore zoveel mogelijk documentatie en foto's voor later. Iedereen kent toch het mooie Vlaamse spreekwoord 'Al gaat de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt ze wel'. Leugen en waarheid bevinden zich op de verkeerde plaats. Het is inderdaad veel gemakkelijker met de leugen de waarheid af te breken dan met de waarheid de leugen ongedaan te maken. Een mooi voorbeeld: In verschillende uitgaven van de jaarlijkse carnavalagenda van de 'Gilde der Kasseistampers' verschijnt onder de rubriek 'Reeds velen ontvielen ons in de Gilde' een lijst met de namen van de overleden leden met daarnaast de datum van aansluiting bij de Gilde en de datum van hun overlijden:

Jan van Nuffelen	1964 - + 1971
Evrard op de Beeck	1964 - + 1988
Jaak Holemans	1964 - + 1987

Hoe kan men nu lid zijn van een vereniging sedert 1964 als deze pas gesticht is in 1965? Bovengenoemde personen zijn lid sedert 04.02.65. Op 13.02.65 hebben zij hun bestuursfuncties aanvaard. In de agenda van 199 verschijnt deze onzin opnieuw. Aan de hand van zo'n foutieve publicatie kan men de geschiedenis nog meer verdraaien. Van mijn ouders weet ik dat de karnavalviering in Aarschot reeds lang voor 1914 bestaat. Het Stedelijk Museum te Aarschot bezit weekbladen van voor 1900 waarin de karnavalbals in de Aarschotse zalen worden aangekondigd. Bij sommige verenigingen draagt men maskers. Anderen houden het alleen bij een verkleedpartij. Het geloof speelt nog een voorname rol. Na 1918 is het een paar jaar stil. Vrij snel herstelt het verenigingsleven zich te Aarschot. Opnieuw richt men onder zeer grote belangstelling karnaval-, halfvasten- en boerenbals in. Als kind heb ik mijn moeder jaarlijks de karnavalkledij voor deze bals voor haar en mijn vader zien maken. Ook bij vrienden van onze familie gebeurt dit. Iedere respectabele vereniging richt een karnavalbal in. Ik zie nog de traditionele uittochten van de Aarschotse muziekmaatschappijen al dan niet verkleed maar tenminste met een karnavalhoed getooid. Vanaf 1931 neem ik als muzikant deel aan deze uittochten. Als lid van de LJW ga ik zelfs mee naar de kroegentocht van 'Rozenmontag'. Met de opeenvolgende mobilisaties en de permanente oorlogsdreiging gaat in 1938 de fut eruit. De viering verdwijnt volledig tijdens de bezetting van 1940-1945. Na de oorlog in 1945 is er een jarenlange pauze tengevolge van de politieke tegenstellingen in het land en de voorbije oorlog. Zich verkleeden wordt gedurende enkele jaren verboden. Begin de jaren vijftig wordt dit opnieuw toegelaten. Ieder jaar verhoogt het aantal. In het begin moet men een nummer afhalen en zijn identiteitskaart tonen op de politiewacht. Het begint met een goede 350 nummers. Het aantal stijgt jaarlijks. Gezien er geen noemenswaardige incidenten gebeuren wordt dit systeem na drie jaar afgeschaft. Het maskeren wordt nu vrij toegelaten. Ondertussen richt men opnieuw karnavalbals in. Spijtig genoeg niet meer met die grote belangstelling van voor 1940. Begin 1960 draait het hele gebeuren op een laag pitje. In de omliggende gemeenten o.a. Zichem en Scherpenheuvel. wordt er duchtig gevierd. Aarschottenaars vieren elders carnaval. Eind februari 1964 ga ik met een vriend naar een karnavalbal te Zichem.. Als handelaars vinden wij het spijtig dat zoiets niet meer bestaat te Aarschot. Wij denken dadelijk aan de uitstraling, de belangstelling van buiten de stad, de volkstoeloop, het verteer en uiteindelijk de reclame voor de stad en de handel. De Verenigde Zelfstandigen van Aarschot, kortweg VZVA wordt op 26 september 1961 opgericht. Het doel van deze nieuwe a-politieke vereniging is Aarschot als handelscentrum aantrekkelijker te maken voor de kopers. Het handelsleven te doen bloeien door het inrichten van activiteiten, reclame enz..

Een collegiale band te scheppen onder de handelaars. De resultaten zijn er. Vele omliggende steden en gemeenten benijden ons werk. Er wordt veel afgekeken van wat wij tot stand gebracht hebben. In 1964 is Leon Nijs voorzitter en ik zelf secretaris van deze vereniging. Na ons avondje uit te Zichem houden wij verder ruggenspraak. Wij besluiten het voorstel 'Karnaval terug in te richten te Aarschot' voor te leggen op de eerst volgende bestuursvergadering van de VZVA. Op 16 september 1964 staat dit punt op de dagorde. Na de pro en contra extra doorgelicht te hebben, wordt er beslist een carnavalcomité op te richten in de schoot van VZVA. De VZVA moet dit project uitwerken en organiseren. Ons hoofddoel is de ganse bevolking er bij te betrekken. Het comité bestaat uit: Willy Volders uitbater van Ciné Centra in de Diestsestraat. Willy zorgt voor de propaganda, de technische problemen (verzamelen van fondsen enz.). Henri Meulemans, Diestsestraat, is verantwoordelijk voor de praktische organisatie. Hij werkt meestal samen met Volders. Beiden zijn onuitputtelijk in het bedenken van allerlei acties, nieuwigheden en stunts. Leon Nijs is de gedroomde PR. Met zijn vele connecties is hij de onvervangbare verbindingsman en onderhandelaar. Frans Hahn, maakt de kostenraming en zorgt voor het beheer van het geld en het uitbetalen van de uitgaven, de kosten en feesten. Wij worden 100% met raad en daad gesteund door het ganse VZVA-bestuur. Het slagen van deze organisatie hangt voor een groot deel van hun medewerking af. Er worden steungelden ingezameld bij de Aarschotse firma's. De horeca steunt ons met een bijdrage van 1 frank per consumptie en dit gedurende vele maanden. Er wordt financiële steun gevraagd aan de stad en beloofd door het stadsbestuur, enz.. De nieuwe naam voor de vereniging is vanzelfsprekend: Het wordt 'De Gilde der Kasseistampers'. De eerste statuten worden opgesteld en verschijnen op de eerste oorkonde. De data worden vastgelegd in samenwerking met Jules Nijs, onze sympatisant, die ons onvoorstelbaar heeft gesteund samen met René Ingelberts. Zij zorgen voor de orkesten, zangers en de animatie. Tijdens de wintermaanden van oktober tot februari 1965 zijn wij alle dagen bezig of op stap voor de diverse contacten en organisaties. Op 04 februari 1965 worden 60 vooraanstaanden uit de Stad waaronder verschillende bedrijfsleiders uitgekozen en voorgesteld als lid van de nieuwe Gilde. De eerste lijsten zijn verloren gegaan. Spijtig genoeg heb ik er geen dubbel van. Willy Volders organiseert de receptie voor de eerste leden in Ciné Centra. De dranken worden gratis geleverd door de likeurstokerij De Torens, de verschillende brouwerijen en bierstekers van de Stad. De VZVA zorgt voor een hapje. Uit deze zestig leden waaronder het voltallig VZVA-bestuur wordt een eerste bestuur verkozen dat evenveel leden telt als het toenmalig stadsbestuur. Het VZVA-bestuur heeft beslist dat niet meer dan de helft van het VZVA-bestuur deel mag uitmaken van het bestuur van de nieuwe Gilde. Die avond ontvangen de nieuwe leden een oorkonde als titel van waardigheid samen de ordeversierselen: de hoed en schouderband. De taak van het nieuwe bestuur bestaat erin op 13 februari de Prinses en de Prins uit de vele kandidaten te verkiezen. Het bestuur moet na de eerste feesten in 1965 de Gilde organiseren en doen bloeien. De totale organisatie en beheer van de karnavalfeesten in 1965 behoren tot het comité van vier en het ganse VZVA-bestuur. Op 13.02.65. vindt het eerste bal plaats in de Witte Molen bij Jules Nijs, Herseltsesteenweg te Ourodenberg. Een daverend succes, een bomvolle zaal en een uitgelezen publiek met karnavalisten uit Herenthout en Eupen e.a. steden en gemeenten. Die avond wordt de eerste prinses en prins van Aarschot verkozen door het nieuwe bestuur van de Gilde. Uit de zeven kandidaat-prinsessen wordt Lucienne Désiron verkozen. Van de acht kandidaten voor prins blijven er twee over: Leon Nijs en ikzelf. Het bestuur kan geen besluit nemen. Ik zie nog de bezorgde gezichten van toenmalig Burgemeester Jan Van Nuffelen en Jaak Holemans wanneer men aan de twee kandidaat-prinsen vraagt deze functie waar te nemen. Beiden laten de eer telkens aan de andere over.

Na veel heen en weer geloop en onderhandelingen valt de beslissing: Leon Nijs wordt prins en Frans Hahn wordt zijn maarschalk. en die heeft het genoeg het ere-glas aan te bieden. Het

wordt een reuze feest en een uitzonderlijke lange nacht. Om zaad in 't baske te brengen wordt op 27.02.1965 een reclamestoet georganiseerd. Op 28.02.1965. volgt een verkleed en gemaskerd kinderbal. Het succes is overdonderend. De datum '02.03.1965' wordt het absoluut hoogtepunt uit dit carnavaljaar. Naar het voorbeeld van de uittochten van de Aarschotse muziekmaatschappijen tijdens carnaval wordt een stratenkarnaval georganiseerd. Zeven muziekmaatschappijen van Aarschot en omliggende gemeenten hebben die namiddag Aarschot overhoop geblazen. Meer dan 35 café's krijgen het bezoek van een muziekmaatschappij (organisatie Frans Hahn). Zeven muziekmaatschappijen ± gemiddeld 40 muzikanten en bestuursleden samen met hun familieleden, fans en belangstellenden. De handelaars, kopers en bezoekers van Aarschot worden die dag extra in de watten gelegd. Met plezier betalen wij de vergoedingen van deze muziekmaatschappijen uit. Wij zijn ervan overtuigd dat een veelvoud van dit bedrag tijdens deze dagen in Aarschot gelaten wordt. Voeg daarbij ook de reclame voor onze steunende handelaars als verkoops- en uitgangscentrum. Dat er gedurende maanden voor en tijdens die periode veel meer beweging is te Aarschot is vanzelfsprekend. Alle medewerkers betalen hun verteer zelf. Werkuren, verplaatsingskosten, telefoon- en administratiekosten worden niet vergoed. De meeste materialen worden gratis geleverd. Dit kan gestaafd worden aan de hand van de eindafrekening. Daar ik zelf moet afrekenen voor deze eerste feesten, is de originele afrekening in mijn bezit. Uiteindelijk is er op deze kostenraming een boni van iets meer dan 10.000 fr. Die heb ik overgemaakt in juni 1965 aan het nieuwe bestuur van de Gilde.

Iedere Aarschottenaar kent de oorsprong en geschiedenis van de naam 'KASSEISTAMPER'. De Aarschotse burgerwacht, die in 'de troebele tijd', 's nachts op stap gaat. Om te laten horen dat zij werkelijk wacht lopen en niet in de kroegen vertoeven, ondersteunen zij hun pas tijdens de rondgang luidruchtig met hun klompen en pieken. Die troebele tijden zijn meestal jaren van armoede wanneer er veel gestolen wordt en de jaren na oorlogen wanneer er veel soldaten of andere mensen op de dool zijn. Vooral tussen de jaren 1830 en 1875. Dit is ook een geschiedenis waar men niet altijd de waarheid over verteld en schrijft. Het Aarschotse Museum voor Heemkunde is goed gedocumenteerd om de juistheid van het ontstaan en de activiteiten van deze burgerwacht weer te geven.

